

Hun reddede livet - for 50 år siden

**Forfatterinden
Hanne
Kaufmann var
blandt de
reddede jøder**

Af Paul Nielsen

HORSENS - For 50 år siden blev mere end 7000 danske jøder reddet over Øresund til Sverige - i sikkerhed for nazisterne, der ville deportere dem til tyske koncentrationslejre.

Det blev en redningsaktion, der er gået over i historien, og som rummer en utrolig dramatik.

En af dem, der blev reddet dengang, var forfatterinden Hanne Kaufmann, der nu bor i Horsens. Hun glemmer aldrig de dage, hvor flugten fandt sted, selv om hun kun var et barn dengang. Men måske også, fordi hun med sin familie var flygtet en gang tidligere, nemlig fra Tyskland, hvor hun da boede.

På flugt igen

Da Hitler bestemte sig til at finde en »endlösung« også for de danske jøder, måtte Hanne Kaufmann flygte igen. Sidst i september 1943 gik rygterne om, at nazisterne allerede lå ved Langelinie i København. Hanne var blevet sendt til bagegården for at købe billetter til - Roskilde. Ingen måtte jo kende planerne.

Hanne Kaufmann var en af de jøder, der reddede livet ved at flygte fra Hitler - først til Danmark siden til Sverige. (Arkivfoto: Martin Ravn).

Undervejs på flugten gennem Danmark blev hendes mor syg, og en storesøster blev tilbage for at pleje hende. Hanne og hendes tvillingbror skulle fortsætte og kom til Saksøbing, hvor de var i ti dage. Så blev de stukket af en landsforræder og måtte skyndsomst skifte adresse.

Båden sank

- Så kom den dag, hvor min bror og jeg skulle med båd fra Møns Klint til Sverige, har Hanne Kaufmann fortalt.

Men hun erklærede, at hun ikke tog nogen steder hen uden sin mor og storesøster. En tilkaldt præst bad sammen

med de to børn til, at hun traf den rigtige beslutning. Hanne Kaufmann fastholdt sit nej tak. Båden kom af sted uden de to børn - og blev sænket i Øresund, så alle omkom.

Den episode har fået Hanne Kaufmann til at sige: »Derfor synes jeg, at jeg skylder livet så meget«.

Sammen med sin familie kom hun af sted en lille uge senere om bord på en fiskerbåd.

Det blev en hård overfart, hvor frygten for at blive opdaget hele tiden lå i baghovedet på flygtningene. Det var en spænding, som næsten var uudholdelig. Desto større var befrielsen, da båden i god be-

holdning en tidlig morgen gik ind i havnen ved Trelleborg. Det siger sig selv, at hverken hun eller de mange andre jøder nogen sinde glemmer de nervepirrende dage - og heller ikke den dejlige modtagelse der blev dem til del i Sverige, hvor Hanne i øvrigt blev student den 12. juni 1945 på et svensk gymnasium.

Dømt til døden

Dr. Werner Best, der i de sidste besættelsesår var tysk rigsbefuldmægtiget i Danmark, har påstået, at han slet ikke var orienteret om jødeforfølgelserne i Danmark. Men det er slået fast, at han selv var en indirekte årsag til, at Hitler traf sin endelige beslutning om fjernelsen af de danske jøder.

Samme hr. Best havde også været aktivt med i jødeforfølgelser i bl.a. Frankrig, ligesom det var Best, der sammen med Himmler og Heydrich indførte kz-lejrsystemet i Tyskland. Best blev oprindeligt dømt til døden, men straffen blev ændret til ti år. Dem nåede han aldrig at »sidde af«.

Slap med fængsel

Sine sidste år i Danmark tilbragte han i Horsens Statsfængsel, hvor han udfærdigede et forsvarsskrift for sig selv. Allerede i august 1951 blev Best løsladt fra fængslet i Horsens og ledsaget til grænsen af daværende politimester Knud Weise.

Hans eneste bagage var en madpakke i en snor, smurt af fru Wiese! Udvisningen til Tyskland foregik i al ubemærkethed - lidt kluntet på årsdagen for den 29. august 1943.